

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה לניהול ע"ש גילפורד גלייזר
המחלקה לניהול
תשע"ט

כשכל הלב נכנס לעוגה אחת

פרוייקט סיכום בקורס:

"מיזמים חברתיים עסקיים לשילוב תעסוקתי"

מרצה: גב' גל גוטמן

מגישים :

תום בנימין

מור קריאף

תוכן עניינים

3.....	תמצית מנהלים
3.....	פרק א': הקדמה
3.....	סקירה ספרותית:
5.....	מגמות בארץ:
5.....	הממצאים שלנו:
5.....	הצורך \ הבעיה:
6.....	פרק ב': המיזם
6.....	תיאור המיזם:
6.....	מודל המיפוי:
7.....	המודל העסקי
8.....	המודל החברתי
8.....	ערך בריאותי
8.....	ערך סביבתי
8.....	פרק ג': לין קנבס
11.....	ביבליוגרפיה
13.....	נספחים:

תמצית מנהלים

מיזמים חברתיים עסקיים הינם דפוסים ארגוניים חדשניים הפועלים להשגת מטרות חברתיות באמצעות שימוש באסטרטגיות עסקיות. ארגונים אלה מציעים מודלים מבטיחים לשילוב תעסוקתי של עובדים מאוכלוסיות מעודפות או בעלי מוגבלות במיזמים חברתיים-עסקיים. כך למעשה, נוצר קידום של שתי שורות רווח: כלכלית וחברתית. תחום השילוב של אנשים בעלי מוגבלות בשוק התעסוקה הוא "שוק מעורב" שבו פועלים בכפיפה אחת שירותים ממשלתיים, ארגוני מגזר שלישי ופירמות עסקיות, לעתים בשילובים שונים בין ארגונים מסוגים שונים. ישנן עמותות המעסיקות את המוגבלים במסגרת שיקומית כדוגמת רבים מן המע"שים ופירמות עסקיות בהן אנשים בעלי מוגבלויות מועסקים לצד אנשים ללא מוגבלויות. (כץ & ששון, 2014) במהלך הקורס "מיזמים חברתיים עסקיים לשילוב תעסוקתי", עסקנו בסוגיות רבות הפוגשות אותנו בחיי היום-יום, הן בתור מנהלי העתיד והן בתור אנשים הדואגים לחברה. חקרנו, אספנו ולמדנו כלים רלוונטיים וחדשים כמו ראיון ושאלון כיתתי שניתחנו את תוצאותיו ביחד. הסיור במע"ש והרצאות אורח היוו את החיבור בין התיאוריה לפרקטיקה ונתנו תמונה רחבה וכוללת של כל הסוגיות אשר עלו עד כה. לאחר לבטים רבים ושינויים של המיזם, החלטנו על המודל התעסוקתי אותו נרצה לקדם: הקמת קונדיטוריה משלבת, השמה דגש על כישרון אוכלוסיית מש"ה ומיצוי הפוטנציאל של האנשים בה. המיזם יספק מתן תעסוקה ופרנסה לאוכלוסיות מיוחדות, ובפרט אוכלוסיית מש"ה, אשר מתקשות במציאת תעסוקה בעצמן. המיזם מספק הכשרה מקצועית, ליווי סוציאלי, חיבור לחברה ומקום עבודה מכבד ומכיל. בנוסף, המיזם ייתן אפשרות לאינטראקציה חברתית יומיומית בין המשתתפים לאנשים בחברה. הרווח הכלכלי ייווצר ממכירות העוגות וקיום הסדנאות, וכמו כן בתמיכה של משתפי הפעולה ונותני החסות - עיריית באר שבע, עמותות לשיקום תעסוקתי, חברות מזון גדולות וכדומה. הרווח החברתי יתקבל משילובם של אוכלוסיית מש"ה בקונדיטוריה מיוחדת, הם יממשו את הפוטנציאל היצירתי שלהם, ירוויחו כסף על עבודתם, ירגישו תחושת שייכות וסיפוק וכן יפגשו עם מגוון אוכלוסיות במקום עבודה מכיל ומחבק. רווח חברתי נוסף ייווצר על ידי העלאת המודעות ליכולות ולאוכלוסיית מש"ה עצמה. אנו מרוצות מהתוצר הסופי שלנו, ומאמינות כי הוא יכול להצליח בשוק התעסוקה. המיזם פרקטי וישים, ועם פיתוח מתאים, יהיה ניתן להוציאו לפועל. כמו כן, ניתן לשכפל-אנחנו אמנם התחלנו מאזור הדרום ובפרט באר שבע, אך המודל יוכל לעבור בכל חלקי הארץ ואף בעולם.

פרק א': הקדמה

סקירה ספרותית:

מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה) הינה מגבלה משמעותית בתפקוד האינטלקטואלי ובהתנהגות ההסתגלותית של האדם, המופיעה לפני גיל 18 ומשפיעה על מיומנויות הסתגלותיות, תפיסיות, חברתיות ומעשיות. (AAIDD, 2010) בשונה מבעבר בו חשבו כי מגבלה שכלית התפתחותית הינה תופעה סטטית, כיום היא נתפסת כתופעה דינמית העשויה להשתנות במהלך הזמן. (עמינדב, 2006) שינוי זה נובע מההבנה כי אדם עם מש"ה יכול לשפר את תפקודיו ברוב

תחומי החיים בעזרת תוכניות מותאמות אישית ותמיכה מתאימה. (שלום, בן שמחון, & גון, 2016) כלומר, יתאפשר בעת מתן אפשרות לאדם בעל מוגבלות ליטול חלק פעיל בחיי היומיום של הקהילה ולתרום לה, להגיע למקסימום של נורמליזציה בתפקודו בקהילה וליצור אינטראקציה עם אנשים בקהילה. (רם, 1998) קיימים מרכזים המעניקים מגוון עשיר של שירותים לאדם עם מוגבלות שכלית ולמשפחתו במטרה לפתח את כישוריהם באמצעות תהליך של פיתוח מיומנויות ויכולות.¹ (ניסים, גורבטוב, & בן שמחון, 2011)

ישנם גופים רבים המספקים מענה לזכויות אוכלוסיית מש"ה: המוסד לביטוח לאומי, המעניק קצבאות וגמלאות לאנשים עם מש"ה בכל הגילים; משרד הבריאות; האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך; משרד הכלכלה, המסייע בתחום התעסוקה לאנשים עם מש"ה ונציבות שוויון זכויות. נוסף על כך, האגף עובד בשיתופי פעולה עם גופים פרטיים ועם גופים ציבוריים בתחום אספקת שירותים ובהם ארגון אקים, ג'וינט ישראל, קרנות המאגדות משאבים ומאפשרות פיתוח שירותים ושיפורם, כגון קרן שלם וקרן קצבת נכות. (שלום, בן שמחון, & גון, 2016)

בשנת 2019 היו רשומים 35,467 אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ומתוכם, 69% נמצאים בגיל המתאים לעבודה. (לוי-ורד, 2019) לא נמצאו נתונים אודות אחוז המועסקים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית, אך מכלל האנשים בעלי המוגבלויות נמצא כי רק 57% מועסקים לעומת 78% באוכלוסייה ללא מוגבלות (משרד העבודה והרווחה, 2015) (נאון, ואחרים, 2012) מסקר שנערך נמצא כי מעסיקים של אנשים עם מוגבלות מעידים על הערך העצום עבור הארגון, החל מהרחבת מאגר המועמדים הפוטנציאליים לאיוש משרות, קידום גיוון תעסוקתי בארגון, שיפור שביעות הרצון והנאמנות לארגון של כלל העובדים, ועד לחיזוק התדמית הארגונית. בנוסף, ישנם לקוחות המעדיפים לקנות או לצרוך שירותים אצל מי שמעסיק אנשים עם מוגבלות, כך שהעסקת אנשים עם מוגבלות מרחיבה את קהל הלקוחות של הפירמה, ומעלה את המוניטין. (משרד העבודה והרווחה, 2015) (ליבסטר, 2003) אדם בעל מוגבלות אשר מחפש עבודה זקוק לעזרה כלשהי כדי להשתלב בעבודה ומתמודד, בין היתר, עם סטיגמות ודעות קדומות. סטיגמות אלו אינן מוצדקות ומקשות על ההשתלבות התעסוקתית. (ברלב-קוטלר & ריבקין, 2014) גם אם צלחו את הקושי בחיפוש העבודה, אנשים עם מוגבלות משולבים בשוק העבודה עובדים בעבודות בלתי מקצועיות או מקצועיות למחצה, שאינן תמיד הולמות את כישוריהם או את השכלתם. לרוב מדובר בעבודות בלתי מקצועיות ושגרתיות, שאינן דורשות השכלה גבוהה ושהשכר בהן נמוך. בנוסף נמצא כי אנשים בעל (כץ & ששון, 2014) י מש"ה חשים בידוד וניכור במקום עבודתם וכי הם פחות מעורבים בחברה.

בפני האוכלוסייה עומדת האפשרות לתעסוקה מוגנת במפעלי עבודה שיקומיים, וכן תעסוקה נתמכת בשוק הפתוח. (ניסים, גורבטוב, & בן שמחון, 2011) במחקרם של נבדלר ונאון לבחינת תוכנית תעסוקה נתמכת, נמצאו פערים משמעותיים לטובת המועסקים בשוק החופשי

¹ ראה נספחים מצורפים

בתחומים שונים, כגון רכישת הרגלי עבודה נאותים ומיומנויות יומיום, עליה בדימוי העצמי ובביטון העצמי, העלאת רמת עצמאותם ותפקודם, שיפור המוטיבציה לתעסוקה ועליה ברמת שביעות הרצון. (נאון & מנדלר, הערכת תוכנית תעסוקה נתמכת לאנשים עם פיגור שכלי המופעלת בידי אלון ירושלים, 2003) (קרן שלום, 2015)

מגמות בארץ:

על מנת לבדוק את כדאיות המיזם ורמת הביקוש בשוק, ערכנו מחקר אודות המגמות המובילות: טרנד עוגות מעוצבות כובש בשנים האחרונות את הרשת. העוגות מופיעות במגוון סוגים וצבעים. עוגת מספרים, אותיות, שחורה, אפקט מראה, שטיחי פרווה ועוד. (גלזר, 2015) לפי אתר רייטינג לעבודה הבדוק את רמת ביקוש למקצועות במשק לפי מדד הנע בין 1-10 נמצא כי הביקוש לקונדיטורים הינו 7. (משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, אין תאריך) ישנן סיבות שונות למגמה, הראשונה עליית המודעות בעקבות תכניות הבישול, אשר הצליחו למשוך קהל לקוחות רב וקידמו לחזית הבמה טבחים וקונדיטורים יצירתיים. (גולדשטיין, 2019) שנית, עוגות החתונה אשר הגיעו מאפריקה ואנגליה ולאט ולאט הגדילו את הביקוש. בנוסף, הנגישות לחומרי הגלם ולכלי העבודה הופכת את העסק ליותר נגיש וקל לתפעול ומהפכת האינטרנט המאפשרת הדרכות אינטרנטיות רבות, קבוצות פייסבוק ורשתות חברתיות אשר מעלות את המודעות וגורמות לתחושת שייכות ומכנה משותף. (סריג, 2014)

מגמה נוספת שהתרחשה בעקבות האינטרנט הינה מהפכת ה WEB 2 שהולידה מודל חדש של תקשורת מול הצרכנים – תקשורת אינטראקטיבית אשר הופכת את הצרכנים לשותפים פעילים ומאפשרת שיווקי אישי לפי פילוח הלקוח. בכך, להתאים את המוצרים, השירותים והצרכים ספציפית ללקוח. (דהמרקט, 2018) (טבע נאות, 2019)

הממצאים שלנו:

לאחר המחקר המעמיק בספרות, ביקור במע"ש, ראיונות וסקרים,² הגענו לארבעה ממצאים עיקריים: הראשון, אנשים מוכנים לשלם יותר עבור מוצרים או מקומות המשלבים את האוכלוסייה ותורמים לה. השני, אוכלוסיית מש"ה ניחנת בכישרון של יצירתיות, דיוק, ושימת לב לפרטים הקטנים. הם אמנותיים מאוד, טובים בציור, מקצועיים ובעלי יכולת התמדה. שלישי, אוכלוסיית מש"ה אוהבים לתקשר עם הסביבה, רוצים ליצור קשרים, לקבל תשומת לב ופידבקים חיוביים. בנוסף, רוב העבודות שבהן עובדים אנשים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית הן יצרניות, המבוססות על הכנת תוצר. שעות העבודה האפקטיביות הן בעיקר בבוקר – אחה"צ המוקדמים.³

הצורך \ הבעיה:

הבעיות והצרכים העיקריים שאותם מצאנו הם: חוסר מיצוי פוטנציאל וכישרון האוכלוסייה, חוסר במקומות עבודה רלוונטיים וחוסר בתגמול הוגן מבחינת השכר.

² ראה נספחים מצורפים
³ ראה נספח 2 מודל SWOT

פרק ב': המיזם

תיאור המיזם:

הקמת קונדיטוריה בטיק המשלבת תעסוקתית אוכלוסיית מש"ה ומכשירה אותם לזילוף וקישוט עוגות. הקונדיטוריה שתוקם תחבור אל קונדיטוריה מוכרת בבאר שבע ותשתלב עמה בעבודה היומיומית. כמו כן, המקום יהיה מונגש לאוכלוסייה ויכלול את כל אמצעי הבטיחות והאישורים הנחוצים. המיזם ישלב בתוכו ערך בריאותי, הוא ישתמש במוצרים ללא חומרים משמרים וצבעי מאכל טבעיים, וכן ערך סביבתי על ידי שימוש בחומרים מתכלים ואקולוגיים, כגון: אריזות, שקיות ועטיפות. המיזם יפעל 5 ימים בשבוע בין השעות 8:30-15:30, עם שעת הפסקה בצהריים. בכל יום עבודה יועסקו 5 עובדים מאוכלוסיית מש"ה⁴, 2 קונדיטורים ומדריך אחד. בנוסף, עובד סוציאלי אשר יגיע בזמנים משתנים בהתאם לצורך. הקונדיטוריה תציע למכירה של עוגות מעוצבות בהזמנה אישית בגדלים שונים וסדנאות לקהל הרחב אשר יתקיימו פעם בשבוע במשך של 3-4 שעות ובסיומו יצאו עם תוצר, בכל סדנה ישתתפו 2 עובדים מאוכלוסיית מש"ה וקונדיטור אחד.

שם המיזם: TART & HEART, כשכל הלב נכנס לעוגה אחת"

המיזם נוצר על ידי חיבור של חוזקה והזדמנות על פי מודל TOWS⁵. החוזקה של אוכלוסיית מש"ה הינה הכישרון האומנותי, שימת הלב לפרטים הקטנים, דקורציה, יכולת להתעסק עם פרטים ויצירתיות. ההזדמנות החיצונית היא העלייה בביקוש לעוגות מותאמות אישית. כיום הרבה עסקים, גם פרטיים וגם חברות גדולות, נותנות מענה לעוגות מעוצבות, ועדיין הביקוש נמצא במגמת עלייה. כמו כן, בבאר שבע לא קיים מיזם עסקי - חברתי כמו זה, המשלב את אוכלוסיית מש"ה.

החזון שלנו: "להוביל לשילוב תעסוקתי של אוכלוסיית מש"ה, תוך מתן הזדמנויות וכלים פרקטים לכישרון ומיצוי הפוטנציאל העצמי" כלומר, בעזרת המיזם, אנו שואפות לקדם את שילובם התעסוקתי של בעלי מוגבלות שכלית-התפתחותית בתחום אמנות הזילוף והקישוט. על ידי כך לשפר את איכות חייו של האדם, לאפשר לו עצמאות, מימוש וביטוי עצמי, ואפשרות לחיות חיים רגילים ככל האפשר. בנוסף, לאפשר אינטראקציה חברתית יומיומית עם אוכלוסיות שונות בחברה. המיזם ישים לב למגמת הבריאות וכמו כן גם על איכות הסביבה. את הדברים הללו אנו שואפות לקיים תוך שימת דגש על יעילות כלכלית מרבית.

מודל המיפוי:

שחקנים: אוכלוסיית מש"ה - יהוו את העובדים בקונדיטוריה; קונדיטורים - בעלי ניסיון באפייה וזילוף; מדריכים - בעלי הכשרה לטיפול באנשים עם מש"ה; עובדים סוציאליים - היעזרו בליווי האוכלוסייה בעת עבודתם; עיריית באר שבע, ביטוח לאומי ומשרד הרווחה אשר ישמשו כגופי מימון; מפעלים לעבודה שיקומית - גוף אשר ימליץ ויתווך עבור מציאת העובדים מאוכלוסיית מש"ה; עמותות המקדמות את אוכלוסיית מש"ה : יחד, יחדיו, קרן שלם, שכולו טוב.

⁴ במיזם יועסקו יותר מ-5 עובדים מאוכלוסיית מש"ה, בשאיפה להגיע ל-15 עובדים קבועים, כאשר בכל יום יועסקו חמישה מתוכם בסנכרון משתנה.

⁵ מצורף נספח 3

קהל היעד: אוכלוסיית מש"ה מגיל 16 ומעלה, הנמצאים על הספקטרום ה- קל- בינוני ומתגוררים באזור הדרום. בעלי כישרון אומנותי, יצירתיים, סבלניים, שעסקו בעבר ביצירות טובים בתחום הדקורציה ומוטוריקה עדינה, בעלי שימת לב לפרטים הקטנים.

סוגי המוגבלויות של קהל היעד: מוגבלות שכלית קלה: אנשים עצמאיים במרבית תחומי היומיום הזקוקים לתמיכה נקודתית בלבד במצבי שינוי או משבר. מוגבלות שכלית קלה-בינונית: אנשים עצמאיים רק בחלק מתחומי היומיום וזקוקים לתמיכה מוגבלת וקבועה לתקופות זמן קצרות כדי ללמוד ביצוע עצמאי יותר של מיומנויות חשובות. מוגבלות שכלית בינונית: אנשים הזקוקים לתמיכה מוגבלת בכל תחומי היומיום הניתנת באופן קבוע לתקופות זמן קצרות כדי ללמוד ולהתאמן ולהיות מוכשרים לניצול כל יכולתיהם. (משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, אין תאריך)

מענים: ראשית, המיזם נותן מענה עבור הצרכים שהזכרנו בחלק הקודם בעבודה. מבחינת שכר, האוכלוסייה תקבל שכר מינימום על פי המקובל, בהתאם לחוק.⁶

שנית, המיזם מאפשר שילוב אוכלוסיית מש"ה עם אוכלוסיות מגוונות מכלל החברה. העבודה תהיה עבודה משותפת של קונדיטורים מנוסים ביחד עם אוכלוסיית מש"ה, יהיו מדריכים אשר יעזרו לשילובם והדרכתם של האוכלוסייה, ובנוסף קהל הלקוחות שיגיע ימלא תפקיד חשוב בגיוון החברה. כל הגורמים הללו יביאו ליצירת אינטראקציה חברתית יומיומית אשר תעזור לשלב את אוכלוסיית מש"ה בחברה הרגילה. בנוסף, הסדנאות שיועברו מידי שבוע, יתרמו גם הם להמשך האינטראקציה בין סוגי האוכלוסיות. אנו שואפות שהאנשים אשר יגיעו לסדנאות, יהיו מקהלי יעד שונים כמו: בתי ספר יסודיים, תיכונים, עובדי חברות הייטק, עובדי מוסדות ציבוריים ועוד. כך גודל הבשורה והעלאת המודעות תהיה בעלת אימפקט רחב ומשמעותי ביותר.

מענה שלישי הוא מתן ביטוי לכישרון הנמצא באוכלוסיית מש"ה. במיזם שלנו, ישנה שימת דגש רחבה על איתור הכישרון הייחודי - אמנותי, ובניית המיזם על פיו. כלומר, מתן ביטוי להעצמת היכולות הייחודיים לאנשים מאוכלוסיית מש"ה הינו אחד מערכי הליבה עליו מושתת המיזם. המענה האחרון, הינו יציאה לשוק העבודה. המיזם מזמין את אוכלוסיית מש"ה הניחנת בכישרון האומנותי והיצירתי, לצאת מהמוסדות המוכרים לו ולהתפתח בכיוון המקצועי והאישי. לקיחת חלק במיזם הקונדיטוריה, יספק מקום עבודה מסודר, בטוח והוגן.

המודל העסקי

המודל העסקי עבור המיזם מחולק לארבעה מישורים. ראשית, יצירת הכנסה ממכירה על פי מודל "שיווק לפי לקוח". כלומר, העוגות נמכרות ומעוצבות באופן אישי לפי העדפת הלקוחות (דאטה מידה, 2019). שנית, קיום הסדנאות המתוכננות יניב רווחים. הרעיון הוא לאפשר למידה של אומנות הזילוף בעוגות מידי אוכלוסיית מש"ה, ביחד עם מדריך מוסמך מטעם הקונדיטוריה. הסדנאות יותאמו ויתומחרו בהתאם לאוכלוסייה המבקשת אותן, כמו: בתי ספר, חברות הייטק, וועדי עובדים ועוד, וכמו כן עתידות להתקיים פעם בשבוע. על מנת לבצע חיסכון בעלויות הקמת

המקום, בחרנו לחבור ולשתף פעולה עם מאפייה \ קונדיטוריה המוכרת בעיר, כמו "קונדיטורית מרטין", "שי-לי", "קפה פולט" וכדומה. הקונדיטוריה צריכה להיות בעלת מקום היכול לשמש את המיזם. בתמורה, מוניטין הקונדיטוריה יעלה, יוענקו לה מענקים והטבות מטעם המדינה על העסקת עובדים עם מוגבלויות. (פפר, 2010) בנוסף, תיווצר לקונדיטוריה המארכת אפשרות ל"מתיחת קו" – מצב שבו הפירמה פונה לקהלי יעד נוספים ומגדילה את מכירותיה. (Bhasin, 2019) מישור אחרון במודל העסקי יהיה קבלת החסויות מחברות גדולות. כלומר, ברצוננו לשתף פעולה ולקבל חסויות מחברות כמו תנובה, אוסם, טרה ועוד, לפרסם אותן ואת מוצריהן ובתמורה לקבל הנחה משמעותית ברכישת המוצרים. כמו כן, כל הדברים ישמשו לאפיה, זילוף וקישוט של העוגות, בהתאם לפעילות הליבה של המיזם. דבר זה הינו מקובל כיום בעידן הרשתות החברתיות ובעיקר כאשר מעורב במיזם אימפקט חברתי.

המודל החברתי

המודל החברתי שלנו ייתן מענה למספר סוגיות. הראשונה הינו מתן ביטוי לכישרון ויכולות אוכלוסיית מש"ה, תוך שילוב תעסוקתי וממתן עבודה הולמת. כלומר, על ידי שילוב האוכלוסייה בקונדיטוריה, אנו מצפות להשיג מיצוי פוטנציאל של כישרונם האומנותי. שנית, המיזם יצור אינטראקציה חברתית יומיומית בין אוכלוסיית מש"ה לאוכלוסיות מגוונות רבות. עובדי הקונדיטוריה, המדריכים וכמו כן גם קהל הלקוחות המזמינים את העוגות, או אלו המגיעים לסדנאות. כפי שראינו במחקרים, המפגש בין האוכלוסיות תורם רבות לשני הצדדים, מפתח קשרים ומקרב אנשים. לבסוף, באמצעות כל הדברים הללו, ההשפעה הנרחבת תגיע מהעלאת המודעות לאוכלוסייה מוגבלת התפתחותית. בתחילה בבאר שבע, בדרום ואף ברחבי הארץ. שילובם של אוכלוסיית מש"ה בחברה תהיה קלה ונכונה יותר כאשר המודעות להם ולצרכיהם תעלה ותופץ.

ערך בריאותי

המוצרים בקונדיטוריה יהיו מוצרים ללא חומרים משמרים. כיום, הנושא הבריאותי חשוב מאוד בקרב הישראלים ובעולם בכלל. (דברת-מזריץ, 2016)

ערך סביבתי

על מנת להרחיב את ההשפעה שלנו במגוון תחומים, הוחלט כי השימוש בקונדיטוריה יעשה על ידי חומרים מתכלים בלבד. כלומר שקיות, אריזות, סרטים וקישוטים ידידותיים לסביבה, אשר מתכלים במשך הזמן ולא מהווים מקור לזיהום סביבתי. (מערכת טיים אאוט, 2018)

פרק ג': לין קנבס

ניסוח הצעת הערך: מתן אפשרות תעסוקה בעלת ביקוש בשוק, תוך שימת דגש על שילוב תעסוקתי, הכישרון הייחודי של אוכלוסיית מש"ה ומימוש הפוטנציאל הגלום בהם. את הדברים הללו אנו שואפות לקיים לצד יעילות כלכלית מרבית והשגת רווח לעסק.

קונספט בהיי לבל: "כשכל הלב נכנס לעוגה אחת"

מתחרים: בבאר שבע לא קיים מקום המשלב עובדים מאוכלוסיית מש"ה בתחום זה. התוכנית היחידה המספקת מענה דומה קיימת בחיפה, בה מועסקים נפגעי נפש ובעלי מוגבלויות, אשר מייצרים יחד עוגיות וצנצנות עם מצרכים להכנה ביתית. מע"ש נותן מענה לביטוי הכישרון של אוכלוסיית מש"ה, כפי שראינו בחדר היצירה. עמותות כמו יחדיו, אלווין, נותנות מענה ליציאה לשוק העבודה (מתווכות בין מעסיקים לאנשי מש"ה). מבחינת שכר הוגן, במע"ש לא ניתן מענה לסוגיה זו ובשוק העבודה יש שכר מותאם. בנוסף, קיימים מתחרים ישירים, הקונדיטוריות והעסקים הביתיים המכינים עוגות לאירועים ועובדים בבאר שבע והסביבה (לדוג': קפה פולט, מרטין, רוז'לן, לילך). המיזם שואף להפוך את אחד המתחרים לשותף עסקי ובכך להקטין את כמות המתחרים, את הקושי בהקמת המיזם ולהתחיל מנקודת פתיחה גבוהה יותר. בנוסף, כחלק מהמיזם יתקיימו סדנאות זילוף וקישוט עוגות, לכן ישנם מתחרים ישירים נוספים כדוגמאות קסם קצפת, ורד עוגות ומתחרים עקיפים שהם סדנאות המתקיימות באינטרנט. קיימים מתחרים עקיפים, סופרים קונדיטוריות הפרוסות ברחבי הארץ בהם ניתן לקנות עוגות מעוצבות וכל המיזמים הנפתחים ומזהים את הצורך בשילוב של אנשים עם מש"ה.

לקוחות: חילקנו את סוגי הלקוחות לשניים, לקוחות משלמים ולקוחות משתמשים.

הלקוחות המשלמים: הגורמים הממנים – עמותות וגורמים מדיניים (משרד הרווחה לדוג' מרכז תמיכה למעסיקים, ביטוח לאומי). קרן שלם המסייעת במימון תוכניות בתחומי התרבות והאמנות השונים בהם משתתפים ופעילים אנשים עם מש"ה. הלקוח המשלם העיקרי של המיזם הם תושבי באר שבע והסביבה, המחפשים עוגות לאירועים מיוחדים, (ימי הולדת, הצעות נישואים, מסיבת גיוס/שחרור, בריתות, בת מצווה, חתונה, חגים, שבתות). בנוסף, חברות וגופים המגיעות לסדנאות. אנו צופות כי תושבי באר שבע והסביבה יגיעו הן בשל הביקוש לעוגות מיוחדות, והן בשל הפן החברתי, שהרי בתוצאות השאלון שנערך בקורס נראה כי אנשים תופסים את הערך החברתי יותר גבוה, מוכנים לשלם יותר ולהגיע למקומות המשלבים אוכלוסיות בעלי מוגבלויות.

הלקוחות המשתמשים במוצר שלנו: תושבי באר שבע והסביבה, חברות וגופים המגיעות לסדנאות. בנוסף, אוכלוסיית מש"ה אשר כל המיזם נועד למציאת תעסוקה הולמת בשבילם. עובדי הקונדיטוריה גם הם משתמשים במיזם, מכיוון שהוא מספק להם מקום תעסוקה הולם.

מאמצים מדיניים: המאמץ המידי הראשון הינו חיפוש אחר קונדיטוריה בעיר ב"ש, לשם יצירת שיתוף פעולה להקמת המיזם. לאחר מכן, נרצה לפנות לנותני חסות כגון: "אוסם", "תנובה", "תבליני מימון", "טרה", "השף הלבן", "נעמן" ועוד, לנתינת חסות עבור המיזם ושימוש במוצריהם במחירים מוזלים, תמורת פרסום והעלאת מוניטין. השלב הבא יהיה גיוס עובדים: קונדיטורים, מדריכי זילוף אשר מוכשרים לעבודה עם אוכלוסיית מש"ה, עובד סוציאלי, ואוכלוסיית מש"ה עצמה.

המצפן החברתי: פירוט המדדים להצלחה ביצירת ההשפעה החברתית:

- העלאת המודעות: יצירת שיח חברתי ברשתות החברתיות ובדפים המובילים בפייסבוק של באר שבע, למשל: "באר שבע ביחד", "עזרת נשים", "אוכלים בבאר שבע והסביבה" וכדומה; העברת

שאלון בהקמת המיזם ולאחר חצי שנה לתושבי באר שבע הבודק את המודעות לקונדיטוריה ולאוכלוסיית מש"ה. זאת בנוסף לשאלון שהועבר במסגרת הקורס.

- מימוש פוטנציאל: בדיקת שביעות רצון מצד אוכלוסיית מש"ה והתמדתם בעבודה לאחר רבעון; שילוב של 10 עובדים מאוכלוסיית מש"ה תוך התמדה של שנת עבודה מיום העסקתם.

המצפן העסקי: ניסוח מדדים לקראת הצלחה עסקית ויצירת בסיס פיננסי יציב למיזם:

- יצירת רווחים - נוכל למדוד זאת לאחר 3 חודשים (רבעון) של עבודה ובהתאם ליעדים שהצבנו.
- בכל רבעון: מדידת היקף החשיפה ומספר הלקוחות הנכנסים והמזמינים; מכירה של כ-500 עוגות מכל הסוגים, וקיום של לפחות 6 סדנאות.
- יצירת רווח של כ-8%-10% בשנה הראשונה להקמת המיזם. (מגלה, 2019)

מיפוי ערוצי השיווק ללקוח: פייסבוק ורשתות חברתיות, חיבור לטכנולוגיה; עיתונים - עיתון שבע, כל הנגב, ברנז'ה; אירוע פתיחה מצומצם היכלול עוגות למכירה, גזירת סרט והצגת המיזם; שיווק מפה לאוזן; שיווק בעמותות, משרדי הרווחה ובמפעלי המע"ש.

הוצאות ותקורות:	לחודש	הכנסות והרווחים :	לחודש
משכורת	5 עובדים- אוכלוסיית מש"ה 23 לשעה (ללא עזרה)	הכנסה מסדנאות	11,500
	2 קונדיטורים	עוגה גדולה-10 לשבוע. תמחור עוגה 350	14000
	מדריך	עוגה בינונית- 15 בשבוע. תמחור עוגה 250	15,000
עלויות שוטפות	חומרים, מארזים, מצרכים	עוגה קטנה – 25 בשבוע. תמחור עוגה 20-30	3000
עלויות שיווק		מרכז תמיכה למעסיק, השתתפות המדינה במימון התאמות. כולל הדרכה ראשונית. הכנסה חד פעמית	19,000 לעובד. סה"כ כ- 90,000 (משרד העבודה והרווחה, 2015)

*למיזם שלנו אין עלויות הקמה והוצאות שוטפות של חשמל, מים, ארנונה וכדומה.

* עלויות לחודש : 40,000, לרבעון: 120,000, לשנה: 480,000.

ביבליוגרפיה

- AAIDD. (2010). *Intellectual Disability: Definition, Classification, and Systems of Supports*. Washington DC: AAIDD Publishing.
- Bhasin, H. (2019, January). *Product line stretching*. Retrieved from marketing91: <https://www.marketing91.com/product-line-stretching/>
- ברלב-קוטלר, ל', & ריבקינ, ד'. (2014). *אנשים עם מוגבלות: עובדות ומספרים*. ירושלים: ג'וינט ישראל. אוצר מתוך https://www.aisrael.org/_Uploads/dbsAttachedFiles/FACTS_FIGURES2014-HEB.pdf
- גולדשטיין, ר'. (13 יוני 2019). *סלבס פנו אלי שאעשה להם עוגות בחינם*. אוצר מתוך MAKO אוכל: <https://www.mako.co.il/food-weekend/Article-f8ed2df65c05b61026.htm>
- גלזר, ג'. (מאי 2015). *איפה העוגה? אוצר מתוך וואלה אוכל*: <https://food.walla.co.il/item/2853782>
- דאטה מידה. (2019). *שיווק ממוקד לקוח ואיך עושים אותו נכון?* אוצר מתוך datamedia: <https://datamedia.co.il/%D7%A9%D7%99%D7%95%D7%95%D7%A7-%D7%9E%D7%9E%D7%95%D7%A7%D7%93-%D7%9C%D7%A7%D7%95%D7%97>
- דברת-מזריץ, ע'. (2 יוני 2016). *הישראלים רוצים רק מזון בריא*. אוצר מתוך The marker: <https://www.themarket.com/advertising/1.2963269>
- דהמרקט. (2018). *מהפכת השיווק באינטרנט*. אוצר מתוך <http://www.demarket.co.il/revolution>
- ורנר, ש'. (2013). *עמדות הציבור כלפי אנשים עם מוגבלות שכלית*. 9-18.
- טבע נאות. (2019). *עיצוב אישי*. אוצר מתוך https://www.tevanaot.co.il/c/%D7%A2%D7%99%D7%A6%D7%95%D7%91_%D7%90%D7%99%D7%A9%D7%99
- יחדיו. (אין תאריך). *מע"ש ב"ש- מרכז עבודה שיקומי*. אוצר מתוך <http://www.yachdav.org.il/%D7%9E%D7%A2-%D7%A9-%D7%91%D7%90%D7%A8-%D7%A9%D7%91%D7%A2.html>
- כל זכות. (אין תאריך). *שכר מינימום מותאם לאנשים עם מוגבלויות*. אוצר מתוך https://www.kolzhut.org.il/he/%D7%A2%D7%9E%D7%95%D7%93_%D7%A8%D7%90%D7%A9%D7%99
- כץ, ח', & ששון, ע'. (2014). *פרקטיקות של שילוב תעסוקתי: עמותות, עסקים ועובדים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית*. אוניברסיטת בן גוריון בנגב. קרן שלם.
- לוי-ורד, ע'. (2019). *מיפוי השירותים החברתיים לאנשים עם מש"ה ברשויות המקומיות*. ב- דו"ח ממצאים (עמ' 1-35). קרן שלם. אוצר מתוך http://www.kshalem.org.il/uploads/pdf/article_2593_1560397805.pdf#page=5&m=100,0,904
- ליבסטר, י'. (2003). *אנשים עם פיגור שכלי בשוק העבודה ותקפיד הריפוי בעיסוק בהשתלבות*. האוניברסיטה העברית בירושלים.
- מנלה, מ'. (אפריל 2019). *כמה זה יעלה לכם והאם תרוויחו*. אוצר מתוך כלכליסט: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3760708,00.html>

נספחים:

נספח 1: חישוב השכר לאנשים בעלי מוגבלויות על פי אתר "כל זכות".

שכר המינימום של אנשים עם מוגבלות שיכולת עבודתם מופחתת, מותאם לכושר עבודתם. השכר מחושב באחוזים משכר המינימום הכללי שהוא 5,300 ש"ח בחודש החל ממשכורת דצמבר 2017 (5,000 ש"ח לפני כן). אי תשלום שכר מינימום או איחור במועד תשלום השכר (כאשר מדובר בשכר מינימום) הם עבירות פליליות. מקבלי שכר מינימום מותאם עשויים להיות זכאים למענק עבודה. (כל זכות, אין תאריך)

שיעור יכולת עבודה %-ב	אחוז משכר המינימום	שכר חודשי	שכר לשעה (לפי חלוקה ב-186 שעות *)	שכר לשעה (לפי חלוקה ב-182 שעות*)	[הפסדה]
19 עד 30	30	1,590 ש"ח	8.55 ש"ח	8.73 ש"ח	
30 עד 40	40	2,120 ש"ח	11.40 ש"ח	11.64 ש"ח	
40 עד 50	50	2,650 ש"ח	14.25 ש"ח	14.56 ש"ח	
50 עד 60	60	3,180 ש"ח	17.10 ש"ח	17.47 ש"ח	
60 עד 70	70	3,710 ש"ח	19.95 ש"ח	20.38 ש"ח	
70 עד 80	80	4,240 ש"ח	22.80 ש"ח	23.29 ש"ח	
מעל 80	100	5,300 ש"ח	28.49 ש"ח	29.12 ש"ח	

נספח 2: מודל SWOT

חוזקות:

- העבודה מותאמת ליכולות של בעלי המוגבלויות, התפקיד נוח להם.
- ריבוי שותפים
- מקום מונגש ובטיחותי

חולשות:

- עלויות ומשאבים נוספים עבור רווחת העובדים מאוכלוסיית מש"ה - הנגשת המקום,
- עובד סוציאלי, מדריכים
- התנהגות בלתי צפויה ומאוזנת של אוכלוסיית מש"ה

הזדמנויות:

- מגמת שילוב בעלי מוגבלויות בתעסוקה ובחברה
- עלייה בביקוש-טרנד עוגות מעוצבות

- מודעות והסכמה לתשלום גבוה עבור העוגות המעוצבות
- טרנד בריאות אשר תופס תאוצה – ללא חומרים משמרים
- מיקום גיאוגרפי – האנשים בדרום מסורתיים ולכן שמים דגש על קניית עוגות בחגים ושבתות

איומים:

- מתחרים רבים, גם עסקים קטנים ופרטיים וגם קונדיטוריות גדולות.
- תחום המסעדות נוטה לפשיטות רגל וקשיים כלכליים.

נספח 3 : מודל TOWS

חולשות:	חוזקות:	
• עלויות ומשאבים נוספים עבור רווחת העובדים • מאוכלוסיית מש"ה • התנהגות בלתי צפויה של אוכלוסיית מש"ה	• עבודה מותאמת ליכולות של בעלי המוגבלויות • ריבוי משתתפים • מקום מונגש ובטיחותי	
שילוב בין בעלי מוגבלויות ללא מוגבלויות	חיבור בין העלייה בביקוש לעוגות מעוצבות, לבין הכישרון הייחודי של אוכלוסיית מש"ה לאמנות ודיוק	הזדמנויות: • עלייה בביקוש לעוגות מעוצבות • מיקום גיאוגרפי • טרנד בריאות בעלייה • מגמה של שילוב בעלי מוגבלויות בחברה
	ריבוי המשתתפים ונותני החסויות יכול לגבור על התעשייה הקשה והמתחרים הרבים, ואף יפחית את הסיכוי לפשיטת רגל	איומים: • מתחרים רבים • תעשייה קשה ונוטה לפשיטות רגל

נספח 4:

לוח 6: פירוט פעילות המטה לפי תחומים עיקריים

כלים לעידוד העסקה	פיתוח מסלולי תעסוקה	קידום במקומות העבודה	איגום ופיתוח ידע
השתתפות במימון התאמות לעובד עם מוגבלות במקום העבודה	סיוע בהקמה ותמיכה בעסקים של אנשים עם מוגבלות	הפעלת תוכניות לקידום עובדים עם מוגבלות השכר בחיבטי התפקיד, השכר ותנאי העבודה	איגום והרחבת הידע הקיים באקדמיה בתחומים הרלוונטיים וכן העמקת הידע במסגרת השתלמויות מקצועיות
הפעלת תכנות שכר מינימום מותאם וחוק זכויות אנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים	מסלול לרכישת שירותים על ידי הממשלה שיבוצעו על ידי אנשים עם מוגבלות	עריכת סקר בקרב אנשים עם לקויות למידה בוגרי אקדמיה, ובחינת מידת השתלבותם והתמדתם בעבודה	עריכת סקר בקרב אנשים עם לקויות למידה בוגרי אקדמיה, ובחינת מידת השתלבותם והתמדתם בעבודה
הקמת מרכז תמיכה למעסיקים	מרכז סיוע להשתלבות בעבודה לאנשים עם מוגבלות (CSC)		עריכת סקר בקרב אנשיית החרשים בישראל, על מנת לזהות את מאפייניהם ולבחון את השתלבותם וקידומם בשוק העבודה.
הקמת פורום מעסיקים	פיתוח תוכנית לשילוב בעבודה לאנשים עם לקויות למידה		עריכת סקר בקרב צעירים עם מוגבלות המתנדבים לשירות לאומי-אזרחי ובחינת השפעת השירות על השתלבותם בעבודה
התאמת הכלים הקיימים במשרד התמ"ת לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלות			הצגת דיוקנם של האנשים עם מוגבלות המשתתפים בתוכניות התעסוקה של תבי"ת
מתן עדיפות למעסיקים של אנשים עם מוגבלות בהתמודדות במכרזים ממשלתיים			ביצוע מחקרים מלווים לתוכניות שמפעיל המסד, כגון שכר מותאם והשתתפות במימון התאמות
יצירת תו חברתי בנושא העסקת עובדים עם מוגבלות			
הענקת אותות ומוענקים לעסקים המעסיקים אנשים עם מוגבלות			

נספח 5 : ראיון עם גב' טליה חדד

- 1.מה תפקידך? עובדת סוציאלית במערך דיור בקהילה של אנשים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית 'בית כהן' אגודת עמי
- 2.כמה זמן את עובדת בבית כהן? שנה וחצי
- 3.מי האוכלוסייה שנמצאת בבית כהן? אנשים בעלי מוגבלות שכלית
- 4.מה הגילאים של האוכלוסייה? מגיל 21 ומעלה
- 5.מה מאפיין את האוכלוסייה? (רמת תפקוד, התנהגות, יכולות, כישורים, קשיים)
הדיירים בבית כהן יש מגוון רמות תפקוד מגוון ישנם דיירים שהתפקוד והיכולות שלהם מאוד גבוהות (רמת תפקוד קלה) והם עצמאים במקלחת, אכילה, לבישת בגדים, הולכים לעבודה באופן עצמאי באוטובוס אך ישנם דיירים בעלי רמת תפקוד בינונית קשה והם זקוקים לעזרה בכל תחום אכילה, מקלחת, הלבשה ואף הגעה ממקום למקום כי לחלקם יש גם נכות פיזית והם על כיסא גלגלים. הקושי העיקר באוכלוסיה כזאת זה התקשורת עם הסביבה והבנה של מה שנאמר להם. ישנם דיירים שפרט למוגבלות השכלית הם בעלי מחלות כמו שיתוק מוחין, מחלות נפש כמו סכיזופרניה.
- 6.מה הם עושים במהלך היום? בבוקר חלק מהדיירים הולכים לעבוד בבסיס שומריה או בסיס ציוד שם הם בעיקר ממיינים דברים שהצבא מבקש, חלק הולכים למע"ש עם הם אורזים מוצרים של אסם בעיקר, חלק עובדים במכבסה סבונים ומכנים נרות בכל מיני גדלים וצורות. והדיירים בעלי התפקוד היותר נמוך הולכים בבוקר למרכז יום בו יש להם פעילות במהלך היום של פיזיותרפיסטים 'יצירה וכו'. לאחר המסגרות בוקר הדיירים מגיעים לדירה חלק מתקלחים בכוחות עצמם וחלק המדריכים מקלחים הולכים ארוחת ארבע הולכים לחוגים כמו כלכלת בית, זומבה, תכשיטנות, גינון. למרבית מהדיירים יש תורנות בדירה בה הם תולים כביסה מורידה כביסה מקפלים כביסה, מסדרים את השולחן לארוחת ערב, עוזרים להכין ארוחת ערב עם אחד המדריכים, שוטפים כלים. בימים בהם אין חוגים הדיירים יוצאים לקניון לסרטים בליווי של מדריך. לאחר שהם אוכלים ארוחת ערב הם מתארגנים לשינה.
- 7.האם האוכלוסייה עובדת? כן, האוכלוסייה בעלת רמת תפקוד קלה בינונית עובדת.
- 8.כמה מבין המתגוררים עובדים? (אחוזים/מספר בערך) 80%
- 9.איזה עבודות הם יכולים לעבוד? (אופציות עבודה) מיון של דברים, אריזות מוצרים, הכנת נרות וסבונים בכל מיני צורות לאחרונה הם הכינו בעזרת המדריכות נרות בצורת גלידה, כבשה ואף נעלי חניה. חלק עובדים בגן הזואולוגי מאכילים חיות מנקים.
- 10.איך מגיעים לעבודות? (מבחינת השמה-מי מפנה אותם)? רוב העבודות שייכות לאגודה לה בית כהן שייך והעבודה מותאמת לפי היכולות של הדייר ומקומות שאינם שייכים לאגודה הם עוברים ראיון למקום כמו המעש לראות את היכולת ואם הוא יכול להשתלב

11. איך מגיעים לעבודות? (מבחינת תחבורה) חלק מגיעים לבד לאחר תהליך לימוד והדרכה של הדרך לעבודה לרוב מגיעים באוטובוס. לרובם יש הסעה עם מדריכה שמלווה אותם למקום העבודה וחלק מגיעים ברגל (המעש הוא מרחק הליכה מבית כהן)

12. האם יש מלווים שעוזרים להם לעבוד? כן, מלווים משגיחים ואף מסבירים מה צריך. לעשות עד שהדייר לומד כבר לבד ואז רק משגחים

13. האם יש לך משהו להוסיף על האוכלוסייה בכללי? זו אוכלוסייה שבהתחלה קשה להתחבר אליה ולראות את הפוטנציאל שטמון בה אבל אחרי שמכירים ועובדים עם האנשים המיוחדים האלה מבינים כמו יכולות ואפשרויות יכולות להיות להם אם רק הסתכלו אליהם בצורה שווה ויתאימו את היכולות שלהם למה שעולם התעסוקה דורש.

נספח 5: ממצאים עיקריים מהראיון עם ליז דוד

1. מה תפקידך? מפקחת בתחום מוגבלות שכלית התפתחותית במשרד הרווחה במחוז דרום.
2. כחלק מקורס "מיזם חברתיים לשילוב עסקי תעסוקתי" חברתי ואני חשבתי לפתח מיזם שמשלב את אוכלוסיית מש"ה, המיזם הינו הקדמת קונדיטוריה המשלבת את האוכלוסייה וקונדיטורים. מה דעתך? זה נשמע רעיון טוב מאוד, הם יתאימו לתפקיד! האם אתם רוצים שהם יעבדו בתוך הקונדיטוריה? אני מכירה יש מיזם של שילוב ללא מטרות רווח של עמותת גוונים, להם קייטרינג ויש להם מקום ליד הסימנטק בו עובדים בני נוער בסיכון ואנשים עם מוגבלות.

3. האם לדעתך כדאי לפתוח לבד את הקונדיטוריה? לפתח את המיזם מ-0? לדעתי מבחינת עלויות הקמה והצלחת המיזם כדאי לחבור למקום מוכר. למה לא לשלב אותם בקונדיטוריה קיימת? אולי לחבור לעמותת יחדיו ולהציע את המיזם? האם זה בגלל שאתם רוצים להציג כחברתי? הייתי אף ממליצה לפתוח את המיזם בתוך המע"ש, במע"ש יש חנות קטנה וניתן להקים שם קונדיטוריה בה יהיה ניתן לרכוש קפה ועוגה, להקים סדנאות אפיה ובכך להכניס את הקהילה לפנים. בנוסף, במע"ש יש אנשים שהיכולות שלהם מעל היכולות שיש במע"ש אבל לא יכולים לצאת לשוק החופשי. פה עונים על הצורך של אנשים הם בין ובין, האנשים שנפלים בין הכיסאות, יותר גבוהים מתפקוד במע"ש אבל יותר נמוכים מהתפקוד שבחוץ.

4. מי מפנה את האוכלוסייה לעבודה או למע"ש? לכל אדם שעובד במע"ש הוא אדם שמוכר כמוגבל שכלי התפתחי על ידי האגף למוגבלות שכלית התפתחותית, למי שאין הכרה הוא לא יכול לקבל את המענים של עבודה, קצבה, מועדן חברתי וכו'. ההכרה נעשתה ע"י מחלקת הרווחה, יש עובד/ת סוציאל/ית שמטפל/ת באותו אדם, שמבנה לאבחון מפנה לתעסוקה וכמובן שהעובדים הסוציאליים מכירים את כל המענים.

נספח 6: ניתוח נתונים של השאלון

בשאלון רצינו לבדוק האם תפיסות לקוחות השתנו גם הן לאורך השנים? עד כמה חשוב לספק ערך חברתי בנוסף לעסקי וכמה יהיה מוכנים לשלם עבור ערך חברתי?

סטטיסטיקה תיאורית:

גילאי המשיבים: 18-87, ממוצע גיל 30.7. 66% נשים. 45% סטודנטים, 18% עסקי, 9% אינם עובדים. 70.5% נוהגים לתרום.

- קיים מתאם חיובי בין המחיר שאנשים אמרו שהם מוכנים לשלם לקפה משלב ולבין מספר הפעמים שיקנו בקפה משלב.

כאשר אנשים היו צריכים לבחור בין בתי הקפה השונים : ראינו שהקריטריון לו החשיבות הכי גבוהה עבור אנשים הוא המחיר.

הבחירות באחוזים: מחיר קפה (42%), סוג בית הקפה (35%) זמן המתנה (23%) ברגע שאנשים היו צריכים לבחור ארוחת בוקר ניתן לראות שזמן ההמתנה הפך לשיקול רחב יותר והוא בא על חשבון המחיר ועל חשבון הסיבה החברתית.

המדגם מתחלק לשני חלקים ביניהם השונות היא הכי גדולה: (קלסטר)

- 75% אנשים אשר היו מוכנים לשלם על קפה מעל למחיר הממוצע: יותר נשים, סטודנטים פעילים, הכנסה נמוכה מהממוצע.

- 25% אנשים אשר היו משלמים מתחת לממוצע על קפה: בעלי השכלה אקדמית, יותר נוהגים לתרום. (ייתכן כי נובע כדי לכבות מצפון).

הפרש בין הקלסטרים מבחינת המחיר הוא כ-4 שקלים.

תפיסת התועלת כפונקציה של סוג בית הקפה והמחיר :

- ציר Y – עד כמה אנשים תופסים את הקפה כבעל תועלת עבורם.

- ציר X – מחיר הקפה.

אנשים תופסים תועלת שונה. במקומות לא חברתיים- ככל שהמחיר עולה התועלת הנתפסת נמוכה יותר. ניתן לראות כי הקפה החברתי(המשלב) הוא הגבוה ביותר, לאחריו הקפה התורם ולבסוף הקפה ללא הערך החברתי. הקווים שונים אחד מהשני, אנשים יודעים להפריד בין קפה תום לקפה משלב. מעניין לראות כי אנשים תופסים את התועלת של קפה גולן (משלב) גבוהה יותר אפילו במצב בו הם משלמים 15 ₪ על קפה חברתי מאשר תשלום של 10 ₪ על קפה רגיל.

עיקרי הממצאים:

- משתתפים חילקו את 10 הרכישות כך שירכשו יותר בקפה משלב, תורם, סביבתי, סחר הוגן ולבסוף רגיל.

- משתתפים היו נכונים לשלם מחיר גבוה יותר לבית קפה המספק ערך חברתי – המחיר הגבוה ביותר ניתן לקפה משלב, אח"כ לקפה תורם קפה סיבבתי וקפה סחר הוגן.

- משתתפים הבחינו בין הערך החברתי שמספקים עסקים שונים, והתועלת הנתפסת של קפה חברתי הייתה גבוהה יותר מהתועלת של קפה תורם וקפה רגיל מעבר לזמן ומחיר

- קלסטר 1 מוכן לשלם מחיר גבוה יותר לכל בתי הקפה מקלסטר 2. אך בבחינת כמות הרכישות נמצא כי לא קיימים הבדלים בין הקלסטרים, פרט לנכונות לרכוש בבית קפה רגיל שהייתה גבוהה יותר בקרב קלסטר 1.

עיקרי הביקור במע"ש: (27.5.2019)

מע"ש יחד הינו מסגרת יום תעסוקתית המיועדת לאוכלוסייה בעלת מגבלה שכלית והתפתחותית לבני 21 ומעלה. כיום במפעל נמצאים כ-200 איש ו60 בתעסוקה הנתמכת. במפעל קיימים תוכניות רבות, לדוגמא: פרויקט +18; התנדבות באפסנאות בבסיסים צבאיים; עבודות כגון, אריזה, מיון; סדנת קרמיקה יזמית בה לוקחים חלק בוגרים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית בעלי יכולות קוגניטיביות ומוטוריות מגוונות וכל אחד מהם לוקח חלק במערך העבודה כפי יכולתו: מוגבלות שכלית התפתחותית קלה או בינונית. קבוצת חניכים מייצרים מוצרי נוי כגון: רקמה, תפירה, סריגה, הדבקה וכיו"ב; תעסוקה נתמכת המשלבת את האוכלוסייה : ביה"ח סורוקה, רשתות שיווק, בתי דפוס ועוד. ובהמשך מפעל קרן אור. (יחדיו, אין תאריך) בביקורנו במע"ש נפגשנו עם גב' זיוה אשר ערכה לנו סיור במפעל. המפעל מקושת בתמונות פסיפס ועבודות קרמיקה שהכנו האוכלוסייה, במראות ובשלטים של דרכי התנהגות ועובדים מצטיינים. שעות העבודה הם בין השעות 08:30-15:00 כולל הפסקות וארוחות. במפעל דואגים להתאמה והסברה אישית לכל אדם לפי יכולתו, חלקם לא יודעים לספור, חלקם ניחנים במוטוריקה עדינה, וחלקם יכולים לבצע עבודות מדויקות. בנוסף, נותנים לאוכלוסייה מגוון כלים שילוו ויעזרו, מסבירים להם עד לפרטים הקטנים- איך לפתוח שקית ואיך להניח את הקופסא באופן הנכון, איך לשקול, מכינים להם לוח בו יוכלו להניח את השקיות. בסוף כל יום משוחחים עם כל עובד אודות היום שעבר, ההתנהגות, מהלך העבודה, הספק איכות. למפעל חשוב לעמוד בסטנדרטים של החברה המעסיקה את שירותה של המפעל. המפעל עובד עם חברות רבות ומחפש כל הזמן חברות נוספות. הגורם העיקרי הלוקח המשתמש בשירותיו של המפעל הוא חברת אוסם. בתמורה לעבודה של האוכלוסייה הם מקבלים דמי שיקום כ-6 שקלים לשעה. במפעל עובדים מדריכים, עובדים סוציאליים, מרפה בעיסוק, פיזיותרפיסטים ועוד. למפעל תומכים וממנים רבים כגון: עירייה, משרד רווחה, ביטוח לאומי, עמותת יחדיו.

